

ZONNEHUIZEN

Joost kan nu gewoon spelen, achter die halve deur

Zonnehuizen

Kind en Jeugd, de instelling voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis op antroposofische grondslag in Zeist, viert 19 september zijn 75-jarige bestaan.

Zonnehuizen wil af van zijn besloten imago en breidt uit met vestigingen door het hele land.

Zonnehuizen biedt kinderen met stoornissen veiligheid in leefgroepen

HELMA VAN DEN BERG
ZEIST

Joost van zeven laat zijn kamer zien. „We hebben een halve deur die dicht kan. Als we onszelf moeten vermaken, kunnen ze ons toch zien. Maar bij mij hoeft die bijna nooit meer dicht. Ik kan nu gewoon spelen.”

Dat was een jaar geleden wel anders, zegt Karin Wijnbergh, hoofd van Virgilius, een van de woongroepen van Zonnehuizen waar Joost met zeven andere kinderen woont. „Toen Joost bij ons kwam, was alles heftig aan hem. Hij kon alleen maar schreeuwen, kon met niemand omgaan en was te angstig om te slapen.”

Joost kampte met faalangst en een achterstand in ontwikkeling. Deels veroorzaakt door zijn verstandelijke handicap en verergerd door verwaarlozing thuis. Wijnbergh: „Voor deze kinderen is veiligheid heel belangrijk. Wij bieden die. Niet als gezin, maar in een vertrouwde leefgroep met rust en regelmaat. Met onze rituelen, zoals onze jaartafel met artikelen van het seizoen en een gezamenlijke dagsluiting.”

Zonnehuizen Kind en Jeugd in Zeist telt 2500 kinderen als Joost. Voor hen wil de instelling de toekomst van het centrum veiligstellen. Het is nu of nooit, zegt Frans

Broekhuizen, voorzitter van de raad van bestuur. „Het centrum moet landelijk aan de weg timmeren, voldoende financiële middelen binnenhalen. Voor de overheid zijn we nu een zorgonderneming die met andere moet concurreren. Dan moet je je profileren. Laten zien wat we in huis hebben. En dat is iets waar we best trots op kunnen zijn. Wij kunnen kinderen behandelen die nergens anders in Nederland terecht kunnen. Met onze antroposofische grondslag kijken wij niet naar de beperkingen van het kind. Maar vooral naar wat het wél kan. Daar bereik je meer mee.”

De tijd is voorbij dat Zonnehuizen een gesloten, antroposofisch bolwerk was. Als het aan Broekhuizen ligt, kent iedere Nederlander het centrum voortaan als open professioneel zorginstituut met antroposofie als inspiratiebron. „Een centrum waar alle kinderen met ontwikkelingsachterstand terecht kunnen. Ook kinderen met zware, complexe problemen.” Probleem daarbij is dat de zorgverzekeraars, volgens het nieuwe systeem, deze intensieve behandelingen nog maar ten dele vergoeden. Een aantal groepen van Zonnehuizen moet het daardoor met minder behandeling doen dan voorheen. Broekhuizen heeft zijn hoop gevestigd op nader onderzoek en het optrekken van de tarieven.

Tot nu toe

- Tot circa 1940 worden kinderen met ontwikkelingsstoornissen thuisgehouden of in instellingen opgesloten.

- Bernard Lievegoed, huisarts en antroposoof in Bosch en Duin, richt op 19 september 1931 het heilpedagogische instituut Het Zonnehuis op. Het verhuist later naar Zeist, eerst in Huize Veldheim, later uitgebreid met Huize Stenia.

- Lievegoed (1905-1992) introduceert geïntegreerde zorg- en behandelmethodes vanuit de antroposofische geneeskunde, orthopedagogie en therapieën (massages, muziek, boetseren, schilderen).

- Onder leiding van Lievegoed en zijn tweede vrouw, de arts/antroposofe Nel Schatborn, is Zonnehuizen een hecht antroposofisch bolwerk; samen met de medewerkersgezinnen vormen zij een grote familie. Veel pupillen van Zonnehuizen wonen in de grote internaatshuizen of bij medewerkers thuis.

- Zonnehuizen breidt uit met psychiatrie, scholen en politieklinieken en wordt een open instelling voor alle gezinden.

- Momenteel telt Zonnehuizen circa 2500 pupillen; van 1931 tot 2005 zijn 50.000 kinderen en tieners behandeld.



Karin Wijnbergh (rechts): „Voor deze kinderen is veiligheid heel belangrijk. Wij bieden die.” FOTO TIJTSKE SLUIS



Rayburn Pater. BRON ZONNEHUIZEN

Zonnehuis-leerling

Rayburn Pater (13) zit bijna vier jaar op de Zonnehuisschool in Zeist: „Ik woon gewoon thuis in Soest. Elke morgen ga ik om kwart voor acht met een busje naar school. Dat is wel een beetje vervelend. Maar de school is best leuk. Ik heb moeite met leren en daar helpen ze mij nu bij. We zitten met z'n vieren in een klas en het rekenen gaat al veel beter dan vroeger. Verder hebben we taal, tekenen en met techniek maak je dingen met ijzer, solderen en zo. Het leukste vind ik gymnastiek en buiten spelen met mijn vrienden. Want die heb ik hier nu ook.”

AD Lezersvoordeel

Met korting naar Openlucht Opera Madame Butterfly

€ 7,50 korting



Op 21, 22 en 23 september 2006 brengt Stichting Opera Promotions Nederland het meesterwerk 'Madame Butterfly' van Puccini in de openlucht. De magische verlichting en het prachtige Slot Zeist vormen het decor. Aanvang 20.30 uur.

Het Verhaal
Japan, begin 20e eeuw. De geisha Cio-Cio-San, of Madame Butterfly, is dolverliefd op luitenant Pinkerton van de Amerikaanse marine. Ondanks alle bezwaren van haar familie stappen ze toch in het huwelijksbootje. Madame Butterfly neemt haar gelofte ernstig terwijl Pinkerton enkel op zoek is naar wat exotisch vertier. Kort daarop vertrekt hij naar Amerika en belooft terug te keren. Butterfly blijft trouw op hem wachten en wijst elk

voorstel af om een nieuw en eerbaar leven op te bouwen. Tot de diplomaat Sharpless op bezoek komt en de terugkeer van Pinkerton aankondigt...

Lezers van het AD betalen slechts € 37,50 per toegangkaart (normale prijs € 45,-). Bestel vóór 13 september via telefoonnummer 0900 - 20 22 709 o.v.v. 'AD Utrechts Nieuwsblad lezersactie'. Meer informatie www.openluchtopera.nl

Madame Butterfly

AD Utrechts Nieuwsblad AD Amersfoortse Courant

Moeder Paulien Ligtvoet van Zonnehuis-kind Jade

'In Zonnering in Zeist wordt Jade wél met liefde behandeld'

Paulien Ligtvoet uit Utrecht is moeder van Jade (8): „Jade is verstandelijk gehandicapt. Maar in het orthopedagogisch dagcentrum waar ze eerst was, hebben ze totaal niets van haar begrepen. Het laatste halfjaar hebben ze haar zelfs met de rug naar de rest van het klasje gezet, omdat ze

zogenaamd onrustig van oogcontact werd. Terwijl Jade juist op oogcontact leeft. Ze kan niet praten, niet wijzen, niets. Alleen met haar ogen zegt ze alles. Daarom hebben we gekozen voor dagopvang Zonnering in Zeist. Nademaal is dat het centrum ver van ons huis ligt en dat er geen

begeleiding in de bus is. Maar in Zonnering wordt Jade wél met liefde behandeld. Daar proberen ze haar te begrijpen. Daar zeggen ze: Jades geest is heel. Dat is zo fantastisch van de antroposofische kant van Zonnehuizen. Het geeft mij als moeder een goed gevoel.”



Jade, met zusje en ouders. BRON ZONNEHUIZEN

Wat is het?

● Zonnehuizen is er voor kinderen en tieners met ontwikkelingsstoornis door verstandelijke handicap, psychiatische aandoening, verwaarlozing, misbruik of geweld. Een aantal van hen woont thuis. Anderen zijn opgenomen of wonen in groepshuizen. Sommige kinderen staan onder toezicht van een voogd.

● Antroposofie, een beweging van Rudolf Steiner (1861-1925), gaat uit van de kwaliteit van elk kind met bijzondere aandacht voor opvoeding en kunstzinnig onderwijs. Bij ziekten worden therapieën toegepast (massages, boetseren, schilderen).

● Zonnehuizen Kind en Jeugd bestaat uit:
● psychiatrische jeugdkliniek in Zeist; woningen voor kinderen en tieners onder begeleiding;
● orthopedagogisch (dag-)behandelingscentrum;
● poliklinieken in Zeist, Zutphen, Den Haag en Amsterdam;
● logeerhuizen en zorgboerderij De Dijkhof, ambulante hulpverlening en gezinsbegeleiding thuis;
● Zonnehuisschool voor speciaal (voortgezet) onderwijs met onder meer dagbehandeling, individueel lesprogramma, arbeidsgerichte leerweg met stagebegeleiding voor tieners;
● regionaal expertisecentrum voor onderwijs aan kinderen met gedrags- en psychiatrische stoornissen
● Zonnering, dagbehandelingscentrum voor meervoudig complex gehandicapte kinderen.

(www.zonnehuizen.nl)



Zonnehuizen, locatie Veldheim in Zeist. FOTO MARK PRINS

Deskundigen Van Nieuwenhuizen en Hoekman

'Zonnehuizen echt betrokken bij de kinderen'

Het grote verschil tussen Zonnehuizen en andere reguliere instellingen is zijn betrokkenheid bij kinderen.

Dat zeggen Onno van Nieuwenhuizen, hoogleraar en kinderneuroloog van het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht en Joop Hoekman, wetenschappelijk onderzoeker bij het Heilpedagogisch Verbond en universitair docent orthopedagogiek in Leiden. Van Nieuwenhuizen heeft sinds

1978 contact met Zonnehuizen. „En ze hebben me nog nooit teleurgesteld. De ouders evenmin. De kinderen worden zorgvuldig begeleid. De instelling van de medewerkers is uitzonderlijk pedagogisch.”

Hoekman doet onderzoek naar de meerwaarde van heiltherapie. „Het verrast me steeds weer hoe aardig, hoe bevolgen en invloend de begeleiders zijn. Zij zijn een belangrijke motor die in de reguliere zorg ontbreekt.”

WLTVRDN: where living meets leisure

Zaterdag 9 september: Informatiedag Woonproject Weltevreden

Bezoek tussen 11.00 - 13.00 uur het informatiecentrum aan de Leuserweg 23 te Amersfoort.

www.wltvrdn.nl